

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w W., Oddział Terenowy w K.

przeciwko Ł. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w W., wniosła o zasądzenie od pozwanego Ł. P. kwoty 111.404,27 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 110.297,87 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 2 października 2017 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 111.404,27 zł, w tym kwotę 110.297,87 zł z odsetkami liczonymi: w wysokości odsetek ustawowych za okres od 20 marca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. i w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 21 listopada 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego.

W skardze kasacyjnej pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego, w niniejszej sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytania: „1. Czy członek zarządu nie może uwolnić się od odpowiedzialności osobistej za zobowiązania spółki przez wykazanie, że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wierzyciel nie poniósł szkody, w przypadku, gdy roszczenie wierzyciela powstałe po spełnieniu się przesłanek do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wynika ze zobowiązania o charakterze ciągłym, które zostało zaciągnięte przed ziszczeniem się przesłanek do ogłoszenia upadłości, czy też w określonych przypadkach, ze względu na szczególne okoliczności sprawy i nie ponosi on takiej odpowiedzialności? 2. Czy szkoda w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. stanowi obniżenie potencjału majątkowego spółki rozumianego jako różnicę między tym co wierzyciel mógł w wyniku wszczęcia postępowania upadłościowego uzyskać, a rzeczywistym stanem zaspokojenia jego roszczeń, czy też oznacza ona powstanie po stronie wierzyciela roszczenia w stosunku do niewypłacalnej spółki po zaistnieniu przesłanek do złożenia wniosku o ogłoszenie jej upadłości, którego egzekucja okazała się bezskuteczna, niezależnie od kwestii obniżenia potencjału majątkowego spółki?”.

W ocenie skarżącego skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny nie rozpoznał sprawy w granicach apelacji, tzn. nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej

wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał powyższych okoliczności.

W kontekście stosowania art. 299 k.s.h. i stosunków zobowiązaniowych o charakterze ciągłym Sąd Najwyższy przyjął, że okoliczność, że czynsz powinien być płacony w umówionym terminie lub w terminach określonych w ustawie, nie zmienia faktu, iż podstawą jego zapłaty jest określona umowa o charakterze ciągłym. Jeżeli umowa ta została zawarta w czasie sprawowania przez członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tej funkcji, to podstawa zobowiązania do zapłaty czynszu powstaje w tym czasie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 lutego 2010 r., I CSK 269/09). Do przyjęcia odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. wystarczy istnienie zobowiązania w czasie sprawowania funkcji

członka zarządu, nie jest natomiast konieczne, aby zobowiązanie w tym czasie było wymagalne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 25 września 2003 r., V CK 198/02, Wokanda 2004/6/7).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw